

รายงานสถานการณ์

ความเหลื่อมล้ำ

ทางการศึกษา

ปี 2565

โดย กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายประชากรเด็กเยาวชนในครัวเรือน Bottom 15 ของไทย ปีการศึกษา 2565

1,044 1,384 1,691

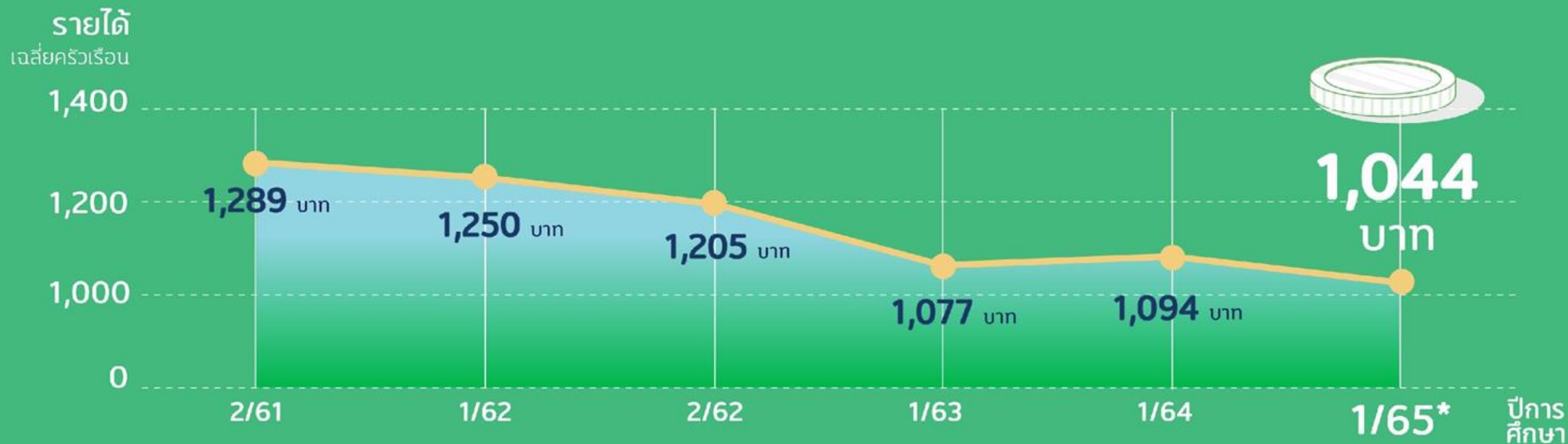
9 ล้านคน
(3-14 ปี)

หมายเหตุ: เส้นความยากจนปี 2563 | ประมวลผล: กันยายน 2565

รายได้เฉลี่ยครัวเรือน

ของนักเรียนยากจนพิเศษ ปีการศึกษา 1/2565

หมายเหตุ: *รายได้เฉลี่ยครัวเรือนของนักเรียนยากจนเฉพาะสังกัดสพฐ. ที่คัดกรองใหม่ ปีการศึกษา 1/2565
ที่มา: <https://isee.eef.or.th/>

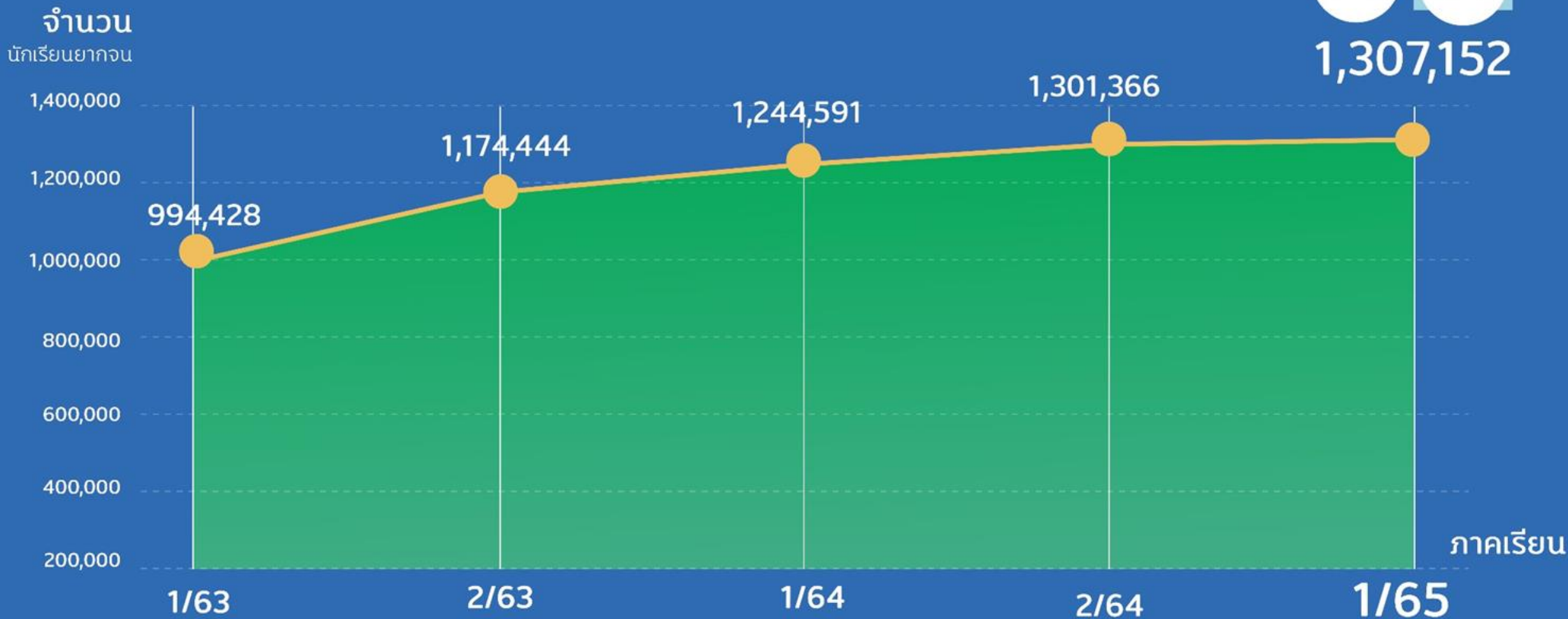
ลดลง 5%
เฉลี่ยวันละ 34 บาท

สถานการณ์จำนวนนักเรียนยากจนพิเศษ

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2563-2565

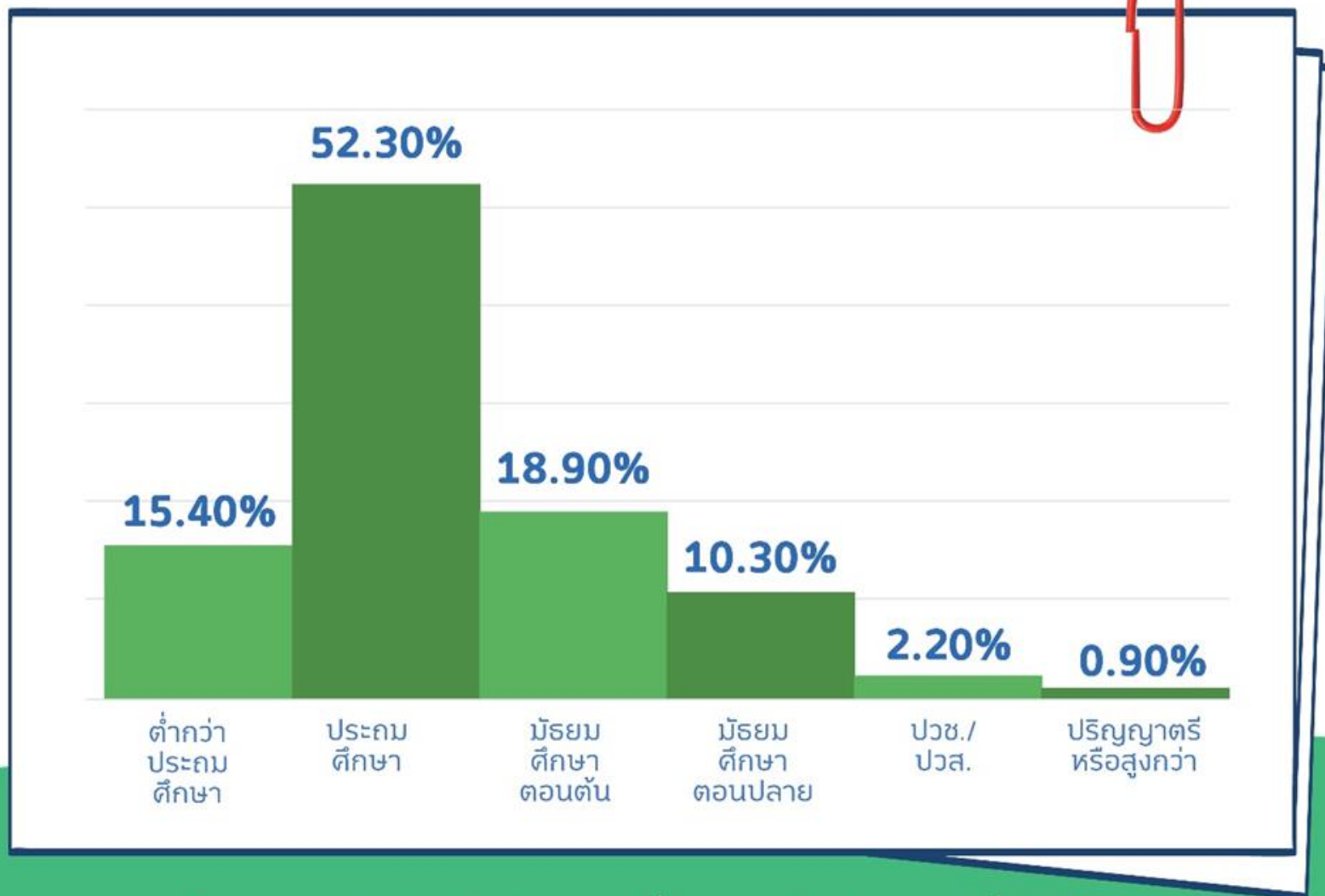

1,307,152

การศึกษาสูงสุดของผู้ปกครองนักเรียนยากจนพิเศษ

ภาคเรียนที่ 1/2565

ผู้ปกครอง
ของนักเรียนยากจนพิเศษ
มากกว่า 50%
จบการศึกษาเพียง
ระดับประถมศึกษาเท่านั้น

มีเพียง 0.9%
ที่จบการศึกษา
ในระดับปริญญาตรี
หรือสูงกว่า

หมายเหตุ : ข้อมูลเฉพาะนักเรียนสังกัด สพฐ. ที่คัดกรองใหม่ภาคเรียนที่ 1/2565

แหล่งที่มารายได้ ของครอบครัวนักเรียนยากจนพิเศษ ภาคเรียนที่ 1/2565

ภาคเรียนที่ 1/2565

สวัสดิการจากรัฐ/เอกชน

59%

เงินเดือน/ค่าจ้าง

53.9%

การเกษตร

42.4%

รายได้จากแหล่งอื่น

7%

ธุรกิจส่วนตัว

5.5%

หมายเหตุ: 1.ประมวลผลจากนักเรียนยากจนพิเศษที่สมัครคัดกรองใหม่ แต่ละปีการศึกษา
2. นักเรียนยากจนพิเศษ 1 ครอบครัวอาจมีหลายช่องทางรายได้
ข้อมูลเฉพาะนักเรียนสังกัด สพฐ. ที่คัดกรองใหม่ภาคเรียนที่ 1/2565"

สถานภาพครอบครัวของนักเรียนยากจนพิเศษ

ภาคเรียนที่ 1/2565

สถานภาพครอบครัว

พ่อแม่อยู่ด้วยกัน	53.1%
พ่อแม่หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	41%
พ่อแม่เสียชีวิต/ สาบสูญ	4.6%
พ่อแม่ทอดทิ้ง	1.3%

อาศัยอยู่กับ

พ่อแม่	61.9
ญาติ	37.26%
ผู้อุปการะ/ นายจ้าง	0.82%
อยู่ตามลำพัง	0.03%

ส่งผลให้เด็กยากจนพิเศษ

ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่กว่า 38%

หมายเหตุ : ข้อมูลเฉพาะนักเรียนสังกัด สพฐ. ที่คัดกรองใหม่ภาคเรียนที่ 1/2565

มีผู้สูงอายุ
เกินกว่า 60 ปี

36.8%

มีคนอายุ 15-65 ปี
ที่ว่างงาน

36.6%

เป็นพ่อ / แม่
เลี้ยงเดี่ยว

16.8%

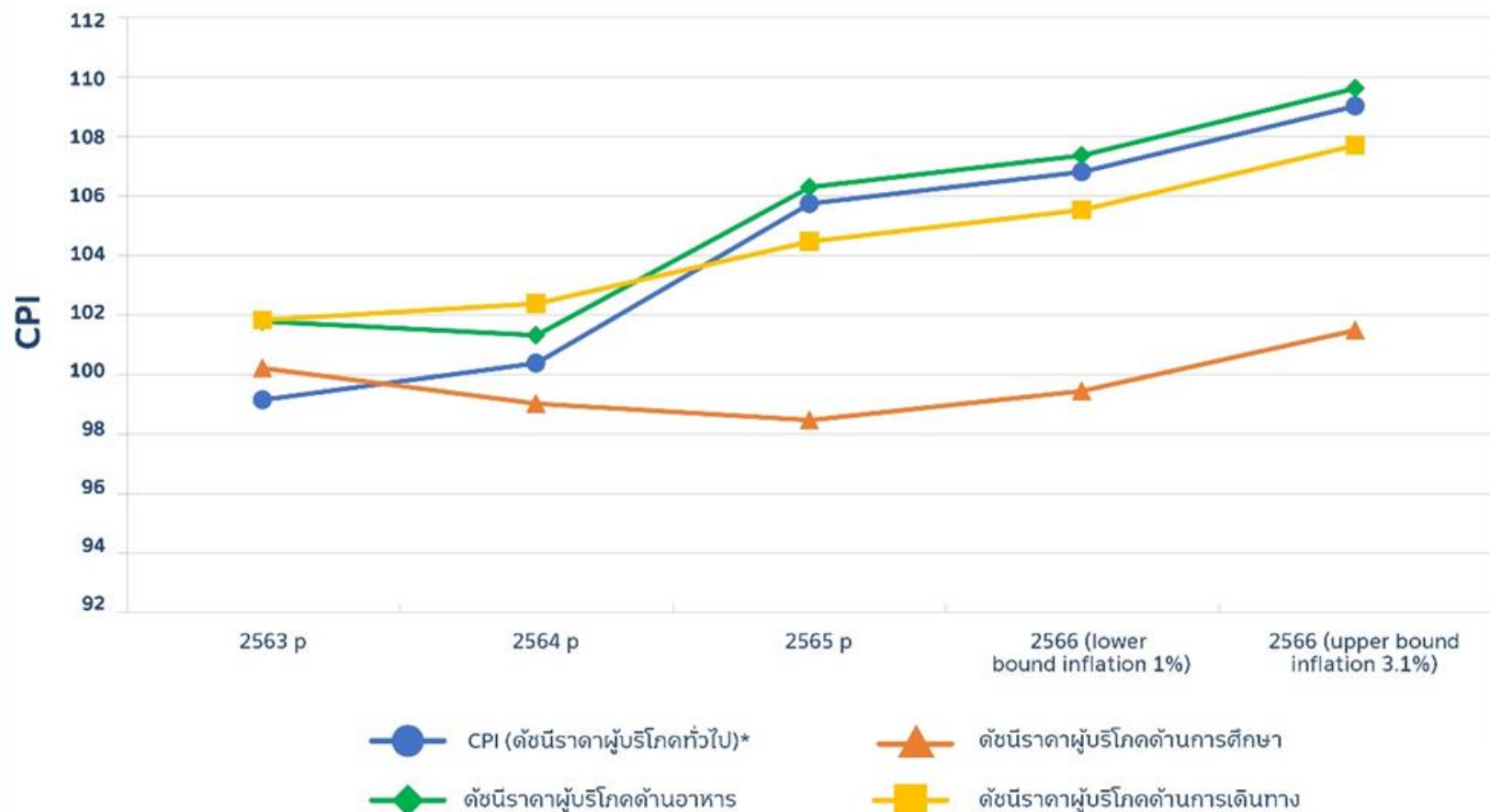

มีคนพิการ/
เจ็บป่วยเรื้อรัง

9.8%

สมาชิกครัวเรือน 5 คน และ ผู้ปกครอง
ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ
ร้อยละ 31

แนวโน้มดัชนีราคาผู้บริโภคและการประมาณการปี 2563-2566

ดัชนีราคาผู้บริโภค
ด้าน "การศึกษา"
มีแนวโน้มลดลง ↓

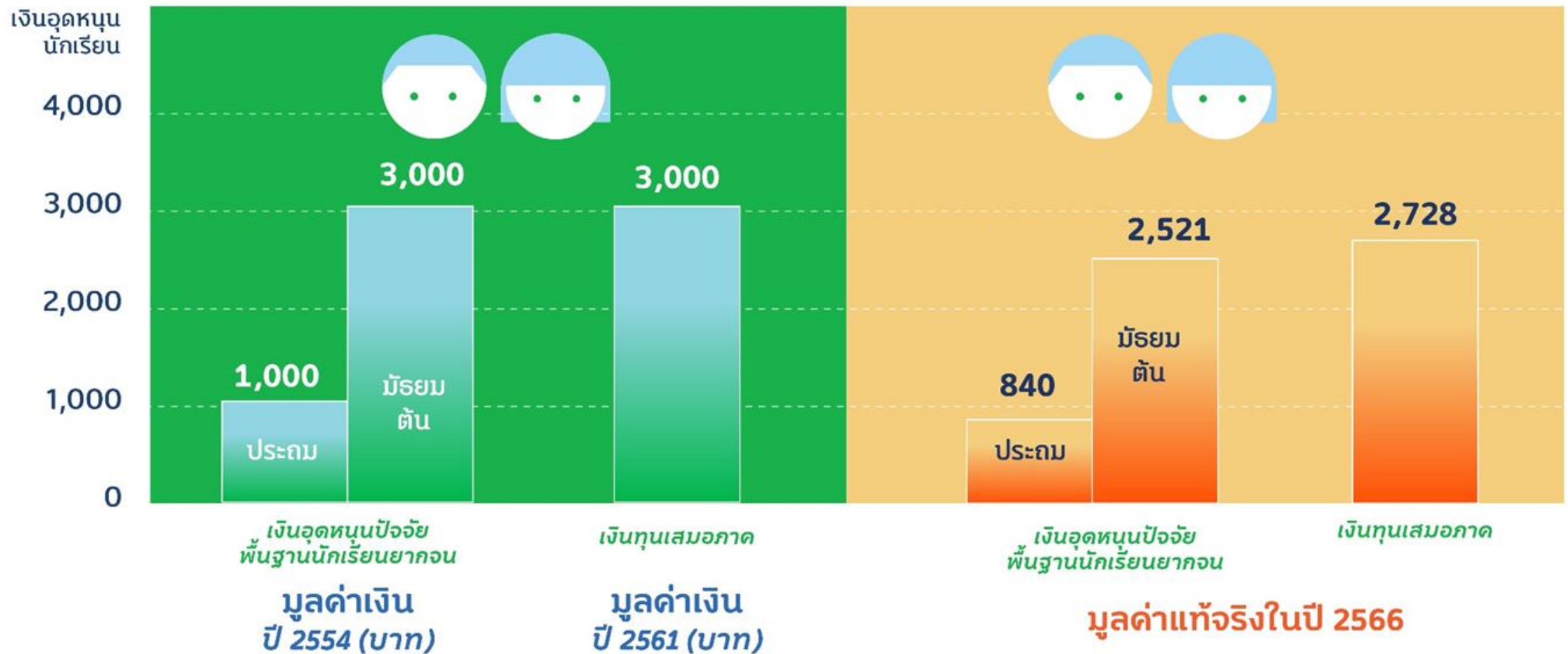
ดัชนีราคาผู้บริโภค
ด้าน "อาหาร"
มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาก ↑

ดัชนีราคาผู้บริโภค
ด้าน "การเดินทาง"
มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาก ↑

*อ้างอิงจากฐานข้อมูลดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ประมาณการโดยสถาบันวิจัยเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (วสศ.)

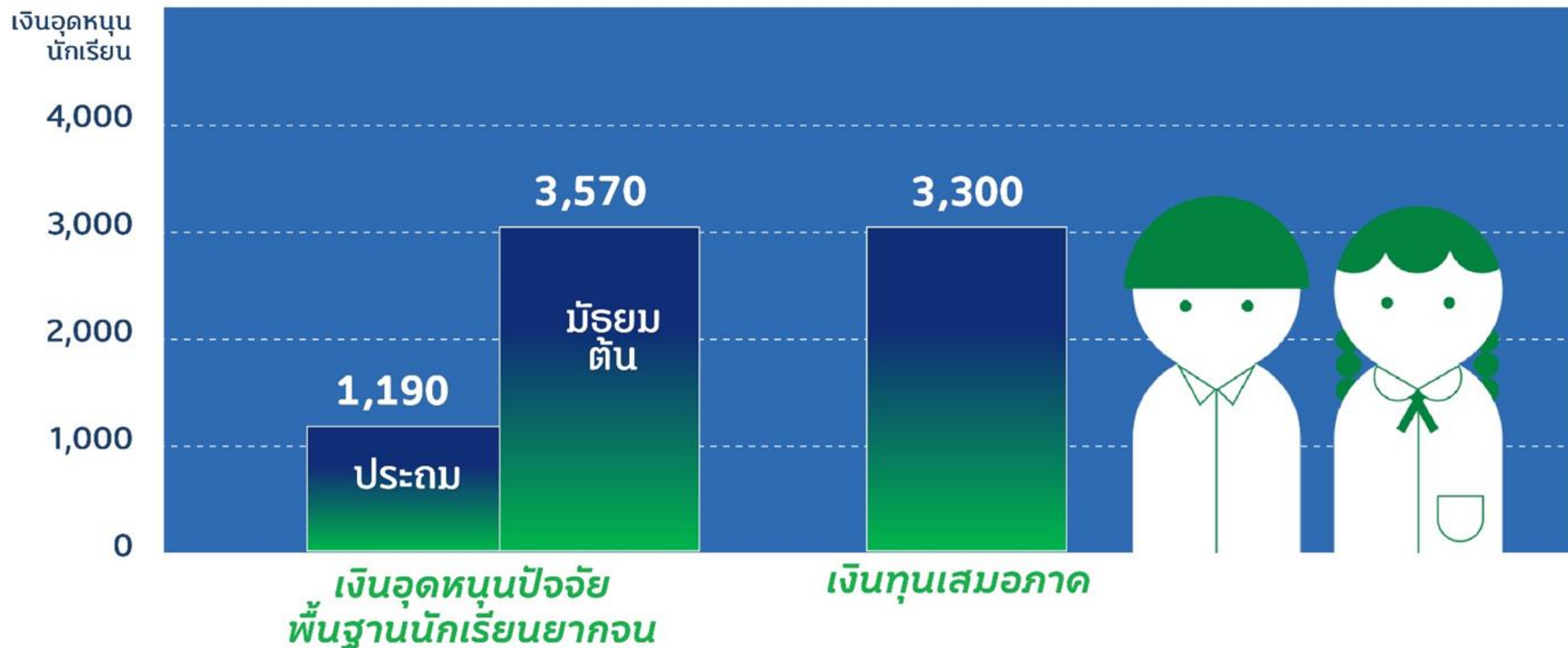
คาดการณ์อัตราเงินเฟ้อและมูลค่าที่แท้จริงของเงินอุดหนุน

จากการคำนวณประมาณการอัตราเงินเฟ้อ ในปี 2566 พบว่า

- มูลค่าที่แท้จริงของเงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจน ลดลงประมาณ 16%
- มูลค่าที่แท้จริงของเงินทุนเสมอภาค ลดลง 9%

อัตราเงินอุดหนุนนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษ ที่ควรเป็นในปี 2565 เพื่อรักษามูลค่าที่แท้จริง

การศึกษาคือการลงทุนที่ไม่มีวันขาดทุน มีอะไรบ้างที่ไม่ควรมองข้าม?

อดีต

ปัญหาเด็กหลุดออก
ระบบของไทย
ส่งผลกระทบ
ต่อเศรษฐกิจถึง

1.7%
ของ GDP
หรือ **6,520**
ล้านบาท

(อ้างอิงจาก UNICEF/R4D, 2015)

ปัจจุบัน

หากนักเรียนไทย
ทุกคนมีความรู้
ในระดับมาตรฐาน
ของสากล จะทำให้

GDP ของ
ประเทศเติบโต
ได้ถึง **5.5%**
ไปจนถึงตลอดสิ้นศตวรรษ

(อ้างอิงจากงานวิจัยโดย Eric Hanushek, 2020)

หากนักเรียนไทย
ไม่มีใครที่หลุดออก
ระบบการศึกษา
จะทำให้

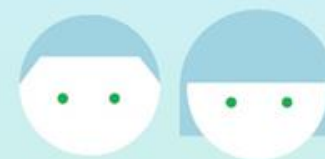
GDP ของ
ประเทศเติบโต
ได้ถึง **3.0%**
ไปจนถึงตลอดสิ้นศตวรรษ

อนาคต

การเกิด Covid-19
ทำให้มีทั้งสถานการณ์
'เด็กหลุดออกนอกระบบ'

และ 'สถานการณ์
การเรียนรู้ถดถอย'
คาดว่าจะทำให้เกิดผลกระทบ
ทางเศรษฐกิจอย่างมหาศาล

เส้นทางอนาคตทางการศึกษา ของนักเรียนยากจนยากจนพิเศษ

สถานการณ์คัดกรอง
สังกัด สพฐ. ปีการศึกษา 2561

ยากจน	106,137 คน
ยากจนพิเศษ	41,884 คน
รวม	148,021 คน

พบข้อมูลนักเรียน
คงอยู่ในระบบชั้น ม.6

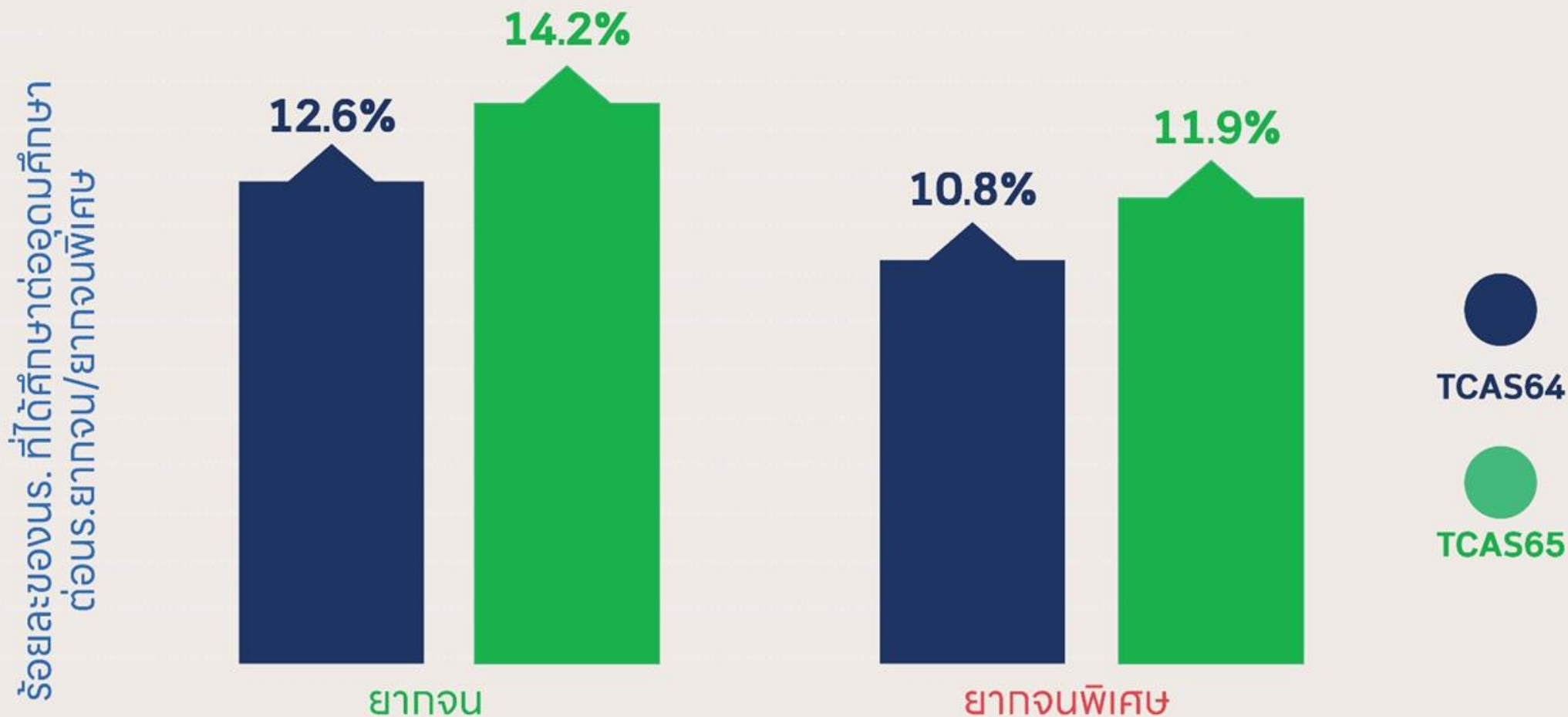
ยากจน	45,125 คน
ยากจนพิเศษ	16,917 คน
รวม	62,042 คน

นักเรียนยากจน ยากจนพิเศษ
ยืนยันสิทธิ์เข้าศึกษา
ในระบบ **TCAS65**

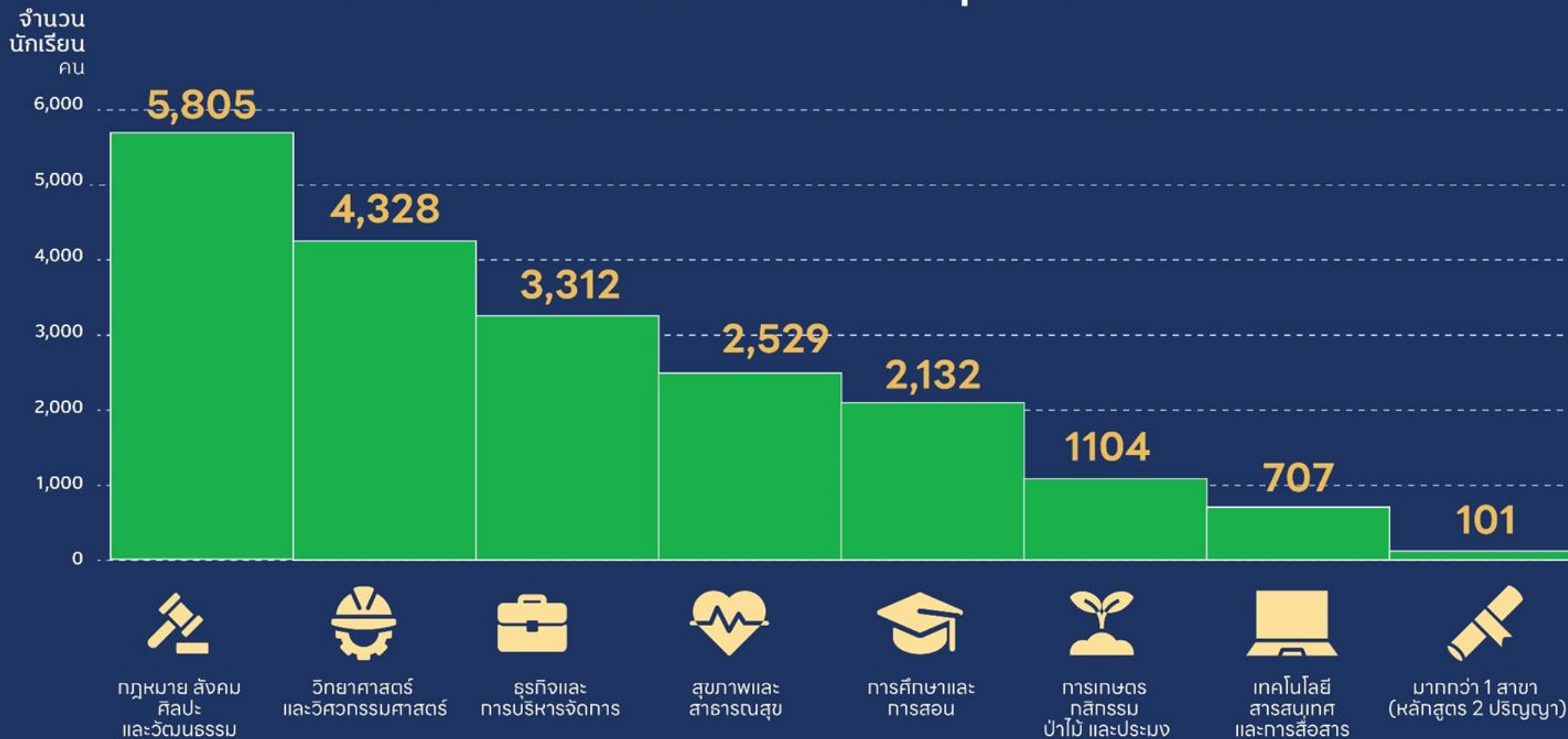
ยากจน	15,051 คน
ยากจนพิเศษ	4,967 คน
รวม	20,018 คน

สัดส่วนของนักเรียนยากจน/ยากจนพิเศษที่เข้าศึกษา ต่อในระดับอุดมศึกษา เปรียบเทียบระหว่าง TCAS64 - TCAS65

นักเรียนยากจน/ยากจนพิเศษ ที่ผ่าน TCAS65

จำแนกตามประเภทสถาบันอุดมศึกษา

ก้าวไปด้วยกัน สู่ความเสมอภาคทางการศึกษา

Thank you.

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา
อาคารเอส. พี. (อาคารเอ) ชั้น 13 เลขที่ 388
ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพมหานคร 10400

02-079-5475

contact@eef.or.th

www.eef.or.th

EEF Thailand

